Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WOFiI.050.16.2025.BW
3614586.14358643.11608127
Warszawa, 14-02-2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie senatorskie Jarosława Rusieckiego, Senatora RP, złożone na 27. posiedzeniu Senatu 22 stycznia 2025 r., dotyczące wdrożenia zrównoważonych zmian w sektorze leśno-drzewnym oraz przeprowadzenia dialogu o przyszłości lasów ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami (nr BPS/043-27-644/25), przedstawiam poniższe informacje.

Na początku 2024 roku Kierownictwo Ministerstwa Klimatu i Środowiska zdecydowało o organizacji Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL), stanowiącej forum szerokiego dialogu na temat sposobu prowadzenia gospodarki w polskich lasach. Kluczowym założeniem tego procesu było wypracowanie racjonalnego kompromisu, odpowiadającego na oczekiwania społeczeństwa dotyczące wzmocnienia ochrony lasów, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilnego funkcjonowania Lasów Państwowych oraz tysięcy firm z sektora leśno-drzewnego działających na polskim rynku. W ONoL uczestniczyli przedstawiciele wszystkich kluczowych interesariuszy – Lasów Państwowych, organizacji społecznych, środowisk naukowych, przemysłu drzewnego, zakładów usług leśnych oraz administracji rządowej i samorządowej.

Efektem ONoL są Wytyczne i rekomendacje Ogólnopolskiej Narady o Lasach[1], które zostały wypracowane w modelu partycypacyjnym. W toku wielomiesięcznych obrad kilku zespołów roboczych aktywny udział brali przedstawiciele najważniejszych interesariuszy, wnosząc bardzo istotny wkład w ostateczny kształt dokumentu. Założenia w nim zawarte mają charakter kompromisowy, przejawiający się m.in. w rozłożeniu w czasie procesu wzmocnienia ochrony lasów kluczowych dla pełnienia funkcji przyrodniczych i społecznych. W dokumencie przewidziano również mechanizmy przeciwdziałające koncentracji przestrzennej obszarów wyłączonych z pozyskania drewna. Wymienione rozwiązania są odpowiedzią na postulaty przedstawicieli przemysłu drzewnego, dając możliwość dostosowania się do zmian na rynku drewna.

Wypracowany kompromis zakłada, że na obszarze 20% lasów będących w zarządzie PGL Lasy Państwowe gospodarka leśna zostanie ukierunkowana na pełnienie funkcji

[1] https://www.gov.pl/web/klimat/wytyczne-i-rekomendacje-onol

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

przyrodniczych i społecznych. Cel ten planowany jest do osiągnięcia do końca bieżącej kadencji rządu – w roku 2027. Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że działania podejmowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska wynikają bezpośrednio z umowy koalicyjnej, która wprost odnosi się do wyłączenia 20% powierzchni lasów z wycinki. Realizacja tego postulatu wymaga wyłączenia części drzewostanów z pozyskania surowca drzewnego, ale na dużej części z nich będzie prowadzona zmodyfikowana gospodarka leśna, zmierzająca do trwałego wzmocnienia funkcji pozaprodukcyjnych. Metody gospodarowania w lasach zostaną odpowiednio dobrane w oparciu o bogaty dorobek polskiej nauki i praktyki leśnej. Ponadto wyłączanie kolejnych drzewostanów z pozyskania będzie rozłożone w czasie (etapowane), a wdrażanie kolejnych etapów poprzedzą analizy skutków społeczno-gospodarczych. Kompromis wpracowany w procesie Ogólnopolskiej Narady o Lasach zakłada bowiem ewolucyjne wprowadzanie zmian w gospodarce leśnej, w rozłożeniu na kilka najbliższych lat.

Poniższa tabela wskazuje minimalne progi do osiągnięcia w kolejnych latach realizacji procesu, wg % powierzchni leśnej LP:

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lasy o wiodącej funkcji przyrodniczej i społecznej	8%[2]	12%	16%	20%	20%	20%	20%
Lasy objęte ochroną ścisłą w rozumieniu *Unijnej strategii ochrony bioróżnorodności 2030*[3]	b.d.	9%	10%	11%	12%	13%	14%

Podkreślam przy tym, że wzmocnienie funkcji przyrodniczych i społecznych lasów nie musi wiązać się ze znaczącym ograniczeniem pozyskania drewna. Założenia przyjęte w wytycznych i rekomendacjach z ONoL, jak również wypowiedzi przedstawicieli Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych wyraźnie wskazują, że nie przewiduje się, aby działania ukierunkowane na wzmocnienie funkcji pozaprodukcyjnych lasów wiązały się z bardzo istotną redukcją pozyskania drewna w skali ogólnopolskiej. Wynika to między innymi z wchodzenia powojennych nasadzeń w wiek rębny, jak również z konieczności planowej przebudowy znacznych powierzchni monokulturowych lasów w celu ich dostosowania do zmian klimatycznych i przeciwdziałania zagrożeniom utraty różnorodności biologicznej.

[2] Z danych przedstawionych przez Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych w trakcie II edycji ONoL wynika, że na koniec 2024 roku z pozyskania drewna było trwale wyłączonych 7,9% lasów zarządzanych przez PGL LP. Dane te są obecnie przedmiotem weryfikacji.

[3] Zgodnie z założeniami przyjętymi w *Unijnej strategii ochrony bioróżnorodności 2030*, ścisłą ochroną należy objąć co najmniej jedną trzecią obszarów chronionych, czyli 10% obszarów lądowych i 10% obszarów morskich w UE. Założenie to jest również zgodne z proponowanym celem globalnym. Według założeń przyjętych w *Unijnej strategii ochrony bioróżnorodności 2030* ścisła ochrona niekoniecznie musi oznaczać, że dany obszar staje się niedostępny dla ludzi. Jej celem jest natomiast pozostawienie naturalnych obszarów w stanie zasadniczo niezakłóconym, z poszanowaniem ich indywidualnych wymogów ekologicznych.

Warto zaznaczyć, że zgodnie z raportem przygotowanym przez Sieć Badawczą Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny „Monitorowanie zmian w polskim sektorze leśno-drzewnym według standardów Komitetu Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego EKG ONZ w latach 2022-2024" (raport podsumowujący realizację etapu III zadania - 2024 rok) w pierwszych ośmiu miesiącach 2024 roku (w podmiotach o liczbie pracujących ponad 9 osób) sytuacja w sektorze drzewnym ulegała poprawie – dynamika realna produkcji sprzedanej wzrosła: w przemyśle celulozowo-papierniczym i przetwórstwa papierniczego o 6,3% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, w przemyśle drzewnym o 3,8%, a w przemyśle meblarskim o 1,1%. Wzrosła również, lecz mniej korzystnie, dynamika produkcji sprzedanej przemysłu i przetwórstwa przemysłowego, odpowiednio tylko o 0,4% i 0,2%. Można spodziewać się więc, że wyniki całego roku będą w sektorze drzewnym lepsze niż w 2023 roku.

Ponadto informuję, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska popiera wszystkie działania, które wiążą się z wydłużaniem cyklu życia produktów z drewna, w szczególności związane z promowaniem i wykorzystywaniem drewna konstrukcyjnego w budownictwie. Resort klimatu i środowiska we współpracy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych podjął prace mające na celu poprawę sytuacji polskiego przemysłu w kontekście utrzymania zadowalającego poziomu podaży surowca dla podmiotów działających na polskim rynku. Obejmują one działania na rzecz ograniczenia eksportu nieprzetworzonego drewna i rezygnacji ze spalania pełnowartościowego surowca drzewnego w energetyce, jak również odblokowania importu drewna z recyklingu. Będą one sukcesywnie równoważyć skutki wzmacniania funkcji społecznych i przyrodniczych lasów. Wspólnie z Lasami Państwowymi Ministerstwo Klimatu i Środowiska pracuje także nad przywracaniem certyfikatu FSC w jednostkach organizacyjnych PGL LP, co również wpłynie korzystnie na konkurencyjność polskiego sektora leśno-drzewnego.

Na szczególne podkreślenie zasługuje w tym miejscu fakt obowiązywania od 2025 roku nowych zasad sprzedaży drewna. Wprowadzone zmiany, eliminując mankamenty dotychczasowych regulacji, odpowiadają na szeroko pojęte potrzeby gospodarcze przedsiębiorców. Biorą pod uwagę fakt, że polski przemysł drzewny jest zróżnicowany, zarówno pod względem ilości przetwarzanego surowca, jak i sposobu jego wykorzystywania. Nowe zasady mają zatem za zadanie zbudowanie bardziej sprawiedliwego systemu sprzedaży, dostosowanego do różnych potrzeb rynku. Wpłyną one pozytywnie na rozwój podmiotów gospodarczych zajmujących się faktycznym przerobem drewna oraz uwzględniają lokalne działania proklimatyczne. Będą także korzystne dla środowiska naturalnego. Poniżej podaję ważniejsze zmiany w zasadach sprzedaży drewna:

- Sprzedaż dla przedsiębiorców 2 razy w roku;
- Zwiększenie udziału drewna w sprzedaży ofertowej (dla stałych odbiorców) do 75%;
- Zwiększenie udziału kryteriów pozacenowych w ocenie ofert do 25%;
- Promocja przerobu drewna w kryterium udziału przerabianego drewna oraz kryterium głębokości przerobu;
- Likwidacja puli energetycznej;
- Wsparcie proklimatycznej lokalności przez wprowadzenie kryterium geografii zakupu.

Kończąc, raz jeszcze chciałbym zaakcentować, że zapewnienie trwałej ochrony najcenniejszych ekosystemów leśnych, wzmocnienie pełnionych przez nie funkcji i świadczonych usług ekosystemowych to jeden z priorytetów Kierownictwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Znajdujemy się na dobrej drodze do przywrócenia zrównoważonej, odpowiedzialnej społecznie gospodarki leśnej, która będzie musi godzić pełne poszanowanie pracy leśnika, interesów branży drzewnej oraz potrzeb polskiego społeczeństwa.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożała
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów